

SZÉKESEFEJÉRVÁR.

TÁRSADALMI HETILAP.

A városi és megyei hatóság, gazdasági-egylet, iskolatanács, s a tanítók és községi jegyzők egyletének

A lap ára

házhöz hordással vagy postán küldve:
Egy évre . . . . . 6 frt. — kr.
Fél évre . . . . . 3 frt. — kr.
Negyed évre . . . . . 1 frt. 50 kr.

Hirdetmény a bélyegdíjon felül, minden három hasábos petisors: Megrendelőinktől 6 — nem megrendelőinktől 8 kr-ért igttattatik be.
Lapunk számára hirdetéseket felvesznek **Budapest**-
ten: Hasenstein és Vogler, Lang L. és társa, Weisz Mór. **Bécsben**: Opellik L. és Mosse Rudolf.

KÖZLÖNYE.

Megjelen minden szerdán és szombaton.

73. szám.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Székesfejérvár” szerkesztőségének (Széchenyi-utca 5-ik sz.) címzendők; — a lap ára, hirdetmények és a hirdetményi díjak **Klökner Péter** kiadó könyvkereskedésében vétetnek fel. — Nyilttérben megjelenő közlemények után három hasábos petisorsért 10 kr. fizetendő.

Bérmentelen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.

✂ Kéziratok nem küldetnek vissza. ✂

Közügyeinkről.

A közelebb lefolyt idő közügyeinkre nézve elég meddő volt s keretében alig történt oly fontosabb esemény, melyről e lap hasábjain megemlékezhetnők részletesebben, s mely valami fontos és kiható eredményt hozhatott volna létre.

Az miről most szólhatunk, a mult héten tartott városi bizottsági közgyűlés néhány tárgya. A közgyűlésnek csak néhány tárgya miről megemlékezhetünk, a többi tárgy szorosabban vett belkezelési és kevés érdekű ügy, melyről bővebben szólni felesleges lenne.

Ha a városi közgyűlés e lap mult számaiban megjelent tudósítását olvassuk, vagy ha magában a gyűlésteremben annak lefolyását végig hallgatjuk, azon sajnos tapasztalatra jutunk, hogy a közügyek iránti vonzalom és egyszerűség mindig kisebb. Ha a gyűlésen olykor-olykor a bizottsági tagok nagyobb számmal meg is jelennek, de mint a közelebbi gyűlésen értesültünk, annál kevesebb érdeklőséggel viselkednek a szakosztályok ülései iránt olyannyira, hogy sokszor a szakértők meg nem jelenése miatt üléseket nem lehetett tartani. Az nem lehet így uraim! Ha szeretjük az önkormányzatot, figyeltük uton utfélen jogainkat, tegyünk az önkormányzat keretében úgy, mint tevékeny állampolgárokhoz illik. Városunk ügye saját ügyünk, lelkiismeretes buzgalommal működünk városunk ügyei elintézésében. Ne nézzük

azt Csáki szalmájának, melyet bárhogy elintézni lehet, hanem ha egyszer elvállaltuk a bizottsági tagságot feleljünk meg annak illőleg és buzgólag.

Két oly fontos tárgy volt e gyűlésen, melyet kiemelni akarunk, s melyeket épen a nagy közöny miatt — miután a szakértők s szakosztály-tagok az üléseken meg nem jelentek tárgyalni sem lehetett. Az egyik főtárgy a közbiztonsági hid építése, melynek ügye már évek óta folyik. A közbiztonsági hid rendszerezése, ujnak felállítása mindenféle szempontból fontos és mégis mily lassan halad e kérdés megoldása! A legközelebb a szakértők nem működtek közre az ügyben s e miatt kellett elhalasztani végleges tárgyalását.

A közbiztonsági hid sürgős megoldása szükséges. S igen kívánatos volna, ha a többség óhaja szerint a felsővárosról az ugynevezett **Jancsárkut** melletti tere tétetnék át. Közegészségi szempontból is ez óhajtható.

A másik kérdés a külvárosi járdák építése szintén égető kérdés, mert külvárosaink, de belvárosaink egy részének is járdái még középkori állapotban vannak. Ha egy külföldi utazó más nevezetességet nem jegyezhet fel Fejérvárról, a külvárosi járdák állapota mindenesetre annyira fokozni fogja figyelmét, hogy ezt feljegyzzi s ha egyszer végig sétált rajtuk örökre meg fog róluk emlékezni.

Járdáink állapotán javítsunk, hogy azok a menyireire lehet jobb karban legyenek, s ne kineznek a

rajtuk haladókat irtózatossá helyzetük által. Ennek is mielőbbi tárgyalását ajánljuk városi bizottságunknak.

Ennyi, mit mint főleg fontos kérdést feltehetünk a városi bizottság közelebbi ülése köréből.

Ha szemlét akarnók tartani a megyei közügyek felett itt is most meddő tere találnók. A „saison mort” hatással volt mind megyénk, mind városunkra nézve s a közügyek terén is megszerezte magának a győzelmet.

A megyei közügyekre vonatkozólag jelezzük, hogy jövő hó elején bizottsági közgyűlés fog tartatni, melynek több fontos tárgya is leend — mint értesültünk. Ezekről még részletesebben nem szólnok.

Valamint a városi bizottságra nézve megemlítettük az érdeklőséget, de csakis a szakosztályok üléseiben, ugy itt a megyei bizottságnál még nagyobb érdeklőséget, közönyt kell jeleznünk.

A megye közönsége mindig a legnagyobb szeretettel ápolta az önkormányzatot s most ok hagyják legelsőbb ott, s oly közönyt vannak a megyei közgyűlés iránt, hogy ha az ember a közgyűléseken áttekint, látva a közönyt, elgondolja magában ezeknek sem való ám az önkormányzat, melyből már kitanultak.

Mi az önkormányzatnak, mint a valódi szabadság alapfeltételének vagyunk hívei, azért hívjuk fel bizottsági tagjainkat, hogy alkotmányunk ezen legdrágább kincsét jobban őrizzék, mert a centralisatio veszélye erősen fenyeget!

TÁRCZA.

Szögyény-M. Mária urhölgy

ó excellentiája névünnepeére.

(szeptember 12-re).

Midőn az éj setétéből
Szürke homály bontakozik
S e homályból a kelő nap
Sugarával csáboskodik;

Álmatat még a magasban
A szeráfok dallal őrzik:
Itt már rózsát hintgetnek —
Szép nevedet úgy üdvözlik.

Rózsás uton égbe szállni,
Tán egyedül Neked lehet,
Ki e bánatteljes földre,
Védangyalul közénk lengett.

Im e csokrot fogadd tőlem,
Harmatot sír lelkem rája,
Szép tetteidért úgy is csak köny
És hő imám — lehet hála. —

Az égben is ünnep van ma!
Meghallgatják — érzem — imám:
„Legyen áldott itt is — ott is
Kiért szívből imádkozám!”

H. M. Erzse.

Haidé története.

— Irta: Szüts Miklós. —

(Folytatás.)

Egy tudós nézetei a férfiről.

Szeme szikrázott ezen szavaknál, s mintha nem is kölcsönzött, hanem önalkotta fényben ragyogott volna. Én megszegyenülve hajtám le fejemet, éreztem szavainak igazságát, de éreztem azok tulzását is.

És ez adott bátorságot felelnem.

„Igaz,” mondám, „de a nap, mely az emberiségnek világít, nem világít o az egyeseknek is. A mi az emberiségé, az minden emberé is.”

„Fájdalom” mondá Lichtenberg, ki sem tudva békülni e szóval és oda fordulva nagybátyámhoz, „ez baj lehet egyes emberre nézve, de megbecsülhetetlen kincs az emberiségnek. S ő említi e szavat, egy 22 éves ifju férfi, ki előtt még az élet nagy küzdelmei, s ebben reményei is, állnak! Ebben a korban nincs fájdalom.”

„Nincs?” kérdém, „nincs azok számára, kik csak távolból tekintik az életet. Fájdalmaink alapja nem az élet folyásában, hanem fölfogásunkban gyökerezik. Észnekem oly ifjan, az élet első lépésénél, kell már a lemondással kezdenem.”

„Jobb a lemondással kezdeni, mint azzal végezni,” mondá Lichtenberg; „lemondás a küzdelem elején annyi mint kétségbeesés és szilárd elszántság, annyi mint erő; lemondás a küzdelem végén annyi mint gyöngeség.”

„Nem értek egyet,” szólalt most meg nagybátyám, „mert ezen vita a szavakban csupán elvek, de gondolatban tettek körül forog. Én ismerem a fájdalmat, mely bened él, ismerem, bár nem szólalt róla; ismerem a lemondást is, melyre gondolsz, de nem akarom elismerni; én nem akarom, hogy Haidéről lemondj,

sőt inkább: küzd ki magadnak és én áldásomat fogom adni rátok.”

E szavaknál megfordult és, mintha jól esett volna neki a kérget megtörni, kezünkön fogva a közelálló padokhoz vezetett; látszott, hogy gondolatai rejtett folyamának kényelmesen akar szabad folyást engedni.

„Én meg akarom, hogy lemondjon róla” mondá Lichtenberg ridegen; és nem ult le, ott állt a padok előtt mint eleven protestatio, ezen jelentéktelen mozdulattal is szinte jelezvén beleegyezésének hiányát.

„Ah!” kiáltánk egyszerre nagybátyám és én, de mindketten más érzettől vezetve.

„Miért akard hát ezt édes tanár ur?” kérdém a megszokott kedves elnevezéshez ragaszkodva.

„Mert nagyobb az, mire kiszemeltetek,” mondá Lichtenberg szilárdan, „mert a nő nem életcél, hanem élettárs a férfinak, és mert a genialis férfit saját nagy hivatása rabszolgájának tekintem, ez pedig nem egyezik meg egy nőnek föltöte való uralmával, legyen az bármily édes is.”

„Ah mily merev stoicus!” kiáltá nagybátyám türelmetlenül; „te gyászba öltöztetnéd az egész világot, kiölve onnan a bájt, kipusztítva a boldogságot. Egész séges törekvések öszhangzó békéje: ez kell a nagy embernek, és ez bevégezetlen mindaddig, míg a nemes nő ott nem áll oldalán. Vannak igazságok melyeket a lángeszű férfi is csak nő által érthet meg.”

„Igaz,” mondá Lichtenberg, „csak hogy az, mit a nőtől tanulunk olyan mint a villanyfolyam útése: csak akkor érezzük, midőn bezárjuk vagy kinyitjuk a láncot. A hosszú együttlét épen emossa a benyomást. De meg más az a nőnek s más az egy szerencsétlen szerelemnek ölni. Vesse meg szívének fájdalmát, álljon rá s minél nagyobb az, annál magasabban fog állni;

Irodalom és művészet.

A szépművészetekről, főleg a költészet és festészet rokonságáról.

Írta: Gróf Zichy Jenő.

— Felolvastatott a Vörösmarty-körben 1874. évi december 4. —
(Vége.)

Zeuxis a nagy görög festész Crotonában léte alkalmával többi között Homer Helenáját festé; a halhatatlan költő azon sorai szerint, melyekben ez előadja a remek nő megjelenését Troja egyik kapujánál, hogy a Menelaus és Paris közötti párbaj kimenetelét lássa, melynek eredményétől sorsa függött — s az oda gyült aggok szépségétől elragadtatva ezen nevezetes szavakat susogják: „Ez asszony méltó, hogy érte két nemzet a hosszú harc nyomorait tölje.“ — Soha sem versenyzett, mondja Valerius, e képre a festészet és költészet hasonló mérvben. A győzelem egyik részére sem hajlott, mert mindkettő kiérdemelte a koronát. Mert miként a bölcs költő, mérsékletében, a költészet határai közt maradt, s a helyett, hogy Helena szépségét részletes leírás által iparkodott volna előadni, igen helyesen a költészetnek inkább hatalmában álló eszközökhöz nyúlt és a szépség elragadó hatását rajzolta, mely még azon aggokat sem hagyta hidegen, s maga az alak körvonalozását a lélekre bizta: úgy a nem kevésbé bölcs festész, a szépséget egyedül csak állományai összhangzatosságában állította a szem elé s a hatást, melyet a nézőben ébreszteni akart, műve formáitól várta. Tábláján egyedül Helena állott, melynek természetes formái a művészet legfenségesebb alakításával voltak adva. — Zeuxis tehát Helenájának eszméjét Homertől vette, a költő szelleme itt művész rokonára talált, tárgyat kikölesönöző és a festész ezt művészet szabályai szerint újra alakította és mégis különböző utakon egy célhoz jutottak: a szépség eszményesítéséhez. Homer a görög művészet virágzó kora előtt századokkal élt, a természet szépségeit festői lélekkel vizsgálta s plasticus egyszerű alakításaiban bámulatos nagy marad örök időkre. Nem esoda tehát, ha a későbbi művészek sokban általa tanulták ismerni a természet szépségeit és ennek eszményítését.

A mit Zeuxis, Apelles, Phydias Homertől tanultak, a következők eltanulták ezektől s mint rokon hagyományt öröklék e tanokat a művészek mai napig is.

A közép korban Dante egyike azon költőknek, kik a képzőművészetekre kiváló befolyással voltak. Az ő idejében azonban, mely a keresztény képzőművészetek bölcsőjére esik, már nem voltak oly elszigeteltek a két művészet határai, mint a görögöknél.

Simonides, értekezésem elején felhozott bölcs, mondatát úgy értelmezték ekkor már, hogy a mit a költőnek szabad, szabad a festőnek is; nem értették azon finom megkülönböztetést, melyet azon mondat a költészet és festészet határait tesz, vagy nem akarták figyelembe venni. Ácsapott a két művész egymás korlátain. — Így állott elő a festészetben az allegoria és symbolizálás, a költészetben az alak lélekre hatásának előadása helyett magának az alaknak rajzolása.

A költészet és festészet szellemi rokonságát tárgyalva, nem szabad e két művészet egy lényegében igen is különböző praegnans momentumáról megfeledkezünk, arról t. i. hogy a festészet szolgálatjára áll a tér, holott a költészetnek az idő! Ennek tehát minden lehet, a mi az időben lefoly, míg amannak csak egy

de soha ne engedje, hogy fejét fölemelje az és őt legyűrje.“

Nagybátyám lehorgasztotta fejét; „nem, nem, nem“ szólott, „senki sem praedestinálhatja magát a nagyságra. Theóriád csak boldogtalan különözeteket szülhet, de nem nagy embereket. Egyoldalú merevség jóra nem vezethet.“

„Es ki tudná megvonni a határvonalat nagy gondolkodó, nagy ember és nagy különöz között?“ kérde Lichtenberg, „e fogalmak gyakran összevegyülnek. Téved, ki a nagy emberben mindig harmoniát keres, a nő merő öszhang, a férfi merő egyhangúság. Hogy a nők közt első lehess, apró erényeik mindegyikében kitünőnek kell lenned; de a nagy férfi egyetlen darab faragatlan gránitszikla lehet, melynél csak a súly jó számításba; minden egyéb mellékes dolog.“

„Elismerem, hogy ebben igazad lehet, de mikép áll ez összefüggésben azzal, a mit én érzek?“ kérdém.

„Miképen? Szorosabban mint gondolnád. Ki a fájdalomnak nem enged: az a férfi; ki a fájdalmat felhasználni tudja, ki abból épít: az a nagy ember. Nem láttad-e a lángot, mely éget s rombol, nem láttad-e alkotni is? Minden nagy veszedelem, mely az embert körülveszi, egy-egy nagy munkaerő, csak alkalmazni tudjuk: a vizár, mely malmokat hajt, a légáram, mely a hajót viszi, a tűz, mely az aranyat olvasztja. Így a fájdalom is, mely tud ösztönözni vagy bénítani; kit a fájdalom kerget, az gyorsabban halad másoknál, de a kit leköt, az mozdulatlanul vesztogel.“

„Igen,“ mondám, áthatva az ő rendületlen hitétől „én keresem és megtalálom a fájdalmat a legtöbb nagy ember életében. Egyedül, egyedül álltak ők oly sok

megkötött tárgyhoz kapcsolt eszmét lehet egyszerre előadni. — Például: a költő elmondhatja mikép állott ellent Laokoon a Trojába viendő nagy falónak, miként vonta ezért magára Minerva istenasszony haragját és ez által küldött óriási kígyó mint vetett véget az ő és két fia életének. De a festész ezt egyszerre nem teheti, a tér, mely csak formát képes felvenni nem engedi azt meg. — A képiro Laokoannak egyik, vagy másik helyzetét adhatja csak egyszerre s ha másként tesz, több képet fest egy táblára. Ezért csinálhatt Sophokles Laokoonból egy tragediát s ezért adhattak Agesander és társai egy műben csak egy situációt Laokoon történetéből, mely világhírű plasticus mű jelenleg is még a nápolyi ugynevezett Museo borbonico legremekebb és legbecesebb műkincsei közé számítatik.

Ujabb időkben az allegorai festészet, mely voltaképen a két művészet összesítése, mindig nagyobb és nagyobb tért foglalt, századunk legjelesebb képiroi, mint a minő Cornelius, Kaulbach, Wiertz, Than, Jérôme Zichy stb. ezen ujabb tannak apostolaiává lettek mind. Hazai művészeink között tán Orlai Soma volt a legelső jégötörő a művészet ezen pályáján, a midőn Vörösmarty egyik költői beszélykijét „Szép Ilonka“ című költeményét vevő művészi munkálodása feladatául, e sikerült mű különben sokkal ismertebb, minthogy én azt tisztelt hallgatónimnak leírom; beszél maga mellett a művész munkája, melyről nem bírál, de elismeréskép ki kell mondanunk, hogy megfelel a művész által válsztott költemény szépségének! Ilyen irányu munkák között különben legelső helyen felemlítendő a neif rég meghalt Schwindt Mór, Szép Melusina nevű műsorzata, a költészet symbolicus esetelésének tán ez a legremekebb műve.

Végül a festészet egy elvitázatlan előnyét kell, hogy felhozzam még itt, a melyet viszont a költészetel szemben a festőművészet bír és ez abban áll, hogy a költészet csak a költő eredeti anyanyelvében bír magasatos voltának teljes fényében tündökölni, csak teljes eredetiségében bír a költészet elragadó hatás sal lenni, — a legremekebb költészet bármely kellemes hangzatu nyelvre való átfordítása is történne ezen fordítás a legremekebb költő által is, bizony az mégis csak a költemény szépségének rovására történne, mert eredetiségével hatása is elveszett; holott a festészetről majdnem ugyanazt lehetne mondani a mit a zenéről: hogy ez az összes civilisált világ nyelve! Engedjék meg, hogy itt példaképen Vörösmarty hatalmas „Szózatjait“ említsék föl, az újabb kor poesisa tán alig bír egy remekebb költeményt, mely hatalmasabban bírja egy nemzet lelkehez szólani, elragadná ez magával lelkesítő erejével a legtünnyebb kedélyeket is! A francia és német literatura egyes mesterei próbálkoztak meg e hősköltemény átfordításával és mivé lett az a híres Saint René Tayllandier tolla alatt, szép csinos kis műveske, ép úgy Kertbenyi német fordítása is! de a lelkesítő erő, az elragadó hatást, azt mondhatni, a „Szózat“ lelkét hiába keressük, elveszett elpárolgott az a fordítás műtétele alatt.

Engedjék meg, hogy ezen általános megjegyzéssel a mai előadásomat bezájam — fogadják tisztelt hallgatónim szives türelmükért legőszintébb hálam kifejezését.

Ezen mai fölolvásomat különben úgy kérem tekinteni, mint egy a szépművészetekről tartandó rendez előadási folyam bevezetését; ha az én igen tisztelt hallgatónim kívánságával és óhajával találkozom, föltéve hogy a Vörösmarty-kör tisztelt választmánya e kíván-

esetben, elszigetelten, de magasan; nem találva rokonkebelt nöben vagy férfiban, melyre lehajthatták volna fátárt fejüket.“

Nagybátyám fölkelet e szavakra, megfogta kezemet s néma részvétellel rám tekintett. „Igy vagyunk?“ kérdé szomorúan.

„Fájdalom, igen. Szívem nem tudja megveszte getni eszemet. Látom, bár nem akarom látni, a szerelmet Haidé szívében. Azt pedig jól tudom, hogy ő csak egyszer tud szeretni. El, el, messzire!“

Lehetett-e itt szólni? Némán megindultunk és haladtunk a park széléhez hosszú fasoron keresztül. Még égett bennem az elhatározás, melyet Lichtenberg hős gondolkodása kigyújtott, s mégis én voltam az első, ki az ismerős hangokat meghallottam, melyekre szívem halálos ijedéssel összerendeztem.

Gyors rántással kivontam magamat Lichtenberg karjaiból és néhány szökéssel ott termettem a park bejáratánál. Ott ült Omár egy padon csendesen örködve, és tőle messzebb Haidé szép alakja magaslott; de nem büszkén és délezenen mint azelőtt, hanem meghajolva mint a leőtört lilium.

Előtte állt az a magas, sötét idegen, kinek arcát nem vehettem ki, de szívem egyetlen dobbanása megmondta nekem, hogy ki az; hanyagul támaszkodott fölkanthározott paripájához, melyet a kantárszáron fogva tartott.

Haidé megijedt s méginkább megijedt, midőn a vad lángot látta szemében, mikor oda léptem gyorsan, de egyetlen szó avagy egyetlen intés nélkül.

(Folytatása következik.)

ságnak kifejezést ad, késznek nyilatkozom magam a mai napon megkezdett fölolvásást a jövő Vörösmarty ünnepélyek valamelyikén folytatónak fölvenni és pedig a mai, úgy mondhatnám, előszóban körvonalozott irányban és így jövő alkalomkor a szépművészetek elágazásairól, és a festészet egyes iskoláiról, annak fokozatos fejlődéséről értekeznek.

A tornázás története.

— Tek. Matolay Elek pestbudai tornaegyleti elnök előadásai után. —

Hogy az embert, mint okos lényt, kinek testi és lelki tehetségei csak idő folytával fejlődnek ki, nevelni kell, senkisémet tagadja s nemis tagadta soha; csupán talán arra nézve támadhatna kétely: vajjon mikor és miben kezdjük a nevelést? Mellözve a különböző véleményeket s a jelen kor szellemét, azt vélem, hogy a nevelést az élet első korszakában kell kezdeni, s a testi és szellemi fejlődéssel összekötve együttesen tovább fejleszteni; mind a mellett azonban első dolgunk legyen a gyermekben a testi erők fejlesztése, nagyobbitása és művelése, mert csakis ezek adják meg a szellemnek azon fogékonytságot, melylyel az egyén vidoran léphet elő a nevelés további ösvényén; ezek adják meg továbbá az egészséget, mely nélkül a legelhatározóbb akaratu egyén sem fogja sikeresen végezhetni foglalatosságait.

Minden időnek magasabb szellemű férfai elismerték ezen ágát a testi nevelésnek, mint pl. Rousseau, a bölcs Locke, Rollin; s minden sokfélesége mellett is véleményeik, elveik és meggyőződésüknek, meggyeztek abban, hogy a gyermek teljes erejét minde- nek előtt gyakorolni kell. Ezen nagyfontosságú elvet már a régi görögök és rómaiak is kiváló figyelemre méltatták, tudván, hogy általa a test edzettebb, erősebb, ügyesebb, — a lélek pedig vidorabb, itélet- és fölfogásban könnyebb; a veszedelmekben találékonyabb és bátrabb lesz.

A legrégebb időben a legmiveltelembe s vad népeknel akadunk testgyakorlásra. Az emberek különféle toglalkozásai: a földmivelés, vadászat, harcviselés stb. készítették őket mindenféle mozgásokat véghezvinni, melyek azonban nem tervszerű s rendszeres tornázás, hanem csak ösztönzerű mozgások voltak. Az ókor egyik legmiveltebb népe, a görög, először látta be, hogy a testet ép úgy mint a lelket, különféle gyakorlatok által képezni kell s a testgyakorlásra kiváló figyelemmel volt. Az ország minden részeiben oly intézeteket állítottak föl, hol a szabad nép fia (a rabszolgák gyermekei kizárattak) a tornaszatból rendszeres oktatást nyertek. Az ily intézeteket elnevezték: Palaestra, Hysta, Epebeum, Stadium; s vezetésével az ugynevezett Gynnasiardok, Hystarchok, Sophronistok valának megbízva, kik mellett a Gynnastok és Pedotribenek működtek úgy, hogy csak az utóbbiak voltak a tulajdonképeni tanítók. A tanítás a Penthatlon rendszer szerint vezetett. Ezen Penthatlon öt részből állott, u. m.: futás, ugrás, tányér- és gerelyvetés és a birkózás; a birkózás az öklözéssel is összekapcsolott s ezt elnevezték: Paucratianak. A tornahelyiségek akként voltak építve, hogy abban külön szobák a vetkőzésre, meleg és hideg fürdők találtak. Mielőtt az ifju a tornázáshoz fogott volna, egészen levetkőzött, tehát mezitelen testtel tornázott, mi az akkori idők fogalmával megegyezett, testét egészen bealjoztta s homokkal behintette, hogy részint sikamlós s könnyű legyen, részint pedig, hogy a különféle fogásoknál ne csuszszék. Minden tanuló korára és erejére nézve csapatokba osztattak be s a Penthatlon gyakorlásán keresztülvitett. A futás és ugrás, különösen a mély ugrás lábgyakorlatul, a tányér és gerelyvetés kargyakorlatul, a birkózás az egész test minden részének együttes gyakorlására szolgált. A tornázás mindenkire kötelező volt és nyilvános az olympiai ünnepélyeken, melyek minden négy évben tartattak. A győző általános megtiszteltetésben részesült s az ünnepély utolsó napján megkoszoruztatott. Az ilyen koszoru elnyerése a görög ifju legfőbb dicsőségét képezte, minek következtében minden erejét megfeszíté célja eléérésére; miből következik, hogy Görögthonban a tornázás tetőpontját érte el; azonban a görög nép hanyatlásával a testgyakorlás is hanyatlásnak indult.

Az ókor egy másik népénél, a rómaiaknál is találunk testgyakorlást. Itt azonban korántsem volt oly virágzó és kifejlődött mint a görögöknél, nem is birt azon állami fontossággal, mint ott, hanem egyszerű mesterség gyanánt vétetet s az ugynevezett Athléták tüntek csak ki különösen; de a nép előtt oly csekély értékkel bírtak, mint a színészek. A rómaiak a testgyakorlást inkább a harcoképesse való tételre használták fel s különösen a vívásban képeztek magukat. Így származtak a gladiatorok, kik a vívásban valóságos művészek voltak, s kik nyilvánosan az amphitheatrumban az állam által gazdagon díjazva, a nép mulattatására egymással vívtak s nem egyszer hagyta ott életét a legyőzött.

Igy látjuk a testgyakorlást mindinkább elfajulni, míg csakhamar el is nyomatott. Évszázadok hosszú során át lassankint kezdett csak a tornázás fejlődni, mivel belátták, hogy nem elég az embernek csak egyik részét — a lelket — képezni, hanem az egész embert kell nevelni, s így a másik részének — a testnek — képzésére is tekintettel kell lenni; mert csak „egész-

séges testben lakik egészséges lélek; s ha a test ügyetlen, annak lelke sem ügyes.

A német nemzet volt az első, mely a testgyakorlást művelni kezdte. Rousseau azon elvet állította föl, miszerint a lélek és test gyakorlatai egymást fölváltják úgy, hogy a lélek gyakorlatai üditően hassanak a testre, a test gyakorlatai pedig üditően a lélekre. A tornászati bölcsőjét tehát Németországban találjuk, honnan idővel igen lassan a többi államokba is átszárvárgott.

(Folytatása következik.)

Gazdászat.

A buzaüszögről.

A mezei gazdáknak, minthogy a vetőmagnak különféle módon szokásba vett bepáczolása által vélik az üszögnek elhárítását, ezért tanácsosnak látom bővebb kutatás után az üszög eredményére vonatkozó észleleteimet bővebben leleplezni.

Figyelmüket óhajtom a mezei gazdáknak felhívni ezen közlésem által, hogy azonnal az őszi vetés megkezdésétől fogva állításaimról kellő meggyőződést szerzhessenek. A gazdáknak az üszögre vonatkozó nézeteik nagyban szétágazók. Az e feletti vitás kérdések és megnyugtatók már annyira fölvezették a gazdák figyelmét, hogy a vetőmagnak különféle módon szokásba vett bepáczolása által vélik csakis elháríthatónak ezen veszélyt. Számos gazdák vannak, kiknek ez uton tett kísérleteik is eredménytelenül valtak. Számosan vannak szinte olyanok, kiknek ugyanegy fajú vetőmag után az egyik föld termése sikert nyújtott, még ellenben a másiké üszögössé vált.

A buzaüszög eredményéről szerzett tapasztalatom a következő megnyugtatót nyújtja.

Szélneküli csendes időben kora reggel, kiválólag esős idő után, nagy harmatok észlelhetők a növényzetben, melyek nagy vízsepekben a növény felső részén láthatók. Szellő hiányában, mely a növényt mozgásba hozhatná, hogy ezáltal azon harmatcsep leveleiről, azon harmatnedv, a növény felső kisebb, nagyobb nyílásán könnyebben vagy nehezebben a növény szárába beszivárog. Néha pedig a nap melegsége által a növény külső részén elenyészik.

Igy szivárog a buzaszárába, és igen sokszor káros következményei azon időben, midőn a buza kalásza már szárában vagy mint szokás mondani — hasban van. Szélneküli csendes időben kora reggel a nap felhők közül meleg sugarait mérgesen lövelli a növényre. A buzaszárába ez esetben beszivárgott harmatnedv, a nap melegítő sugarai által a már szárában levő buzakalásznak még gyengébb virág csiráját megpállasztja. Ezen pállasztó meleg nedv által gomba alakba átalakulva, midőn kalászáat kinövi már, akkor, mint fejlődő üszög kékesebb alakban a buzához hasonlóan virágozik. Tapasztalt gazdák előtt ezen baj azonnal ismeretes. Következésképpen sokszor találunk kalászsokat, melyeknek egyik oldalán üszögszemek, a másik oldalán pedig buzaszemek észlelhetők.

Találunk olyan kalászsokat is, melyeknek felső végén mind üszögszemek, ellenben alant buzaszemek tapasztalhatók. Olyanokat azonban, melyeknek felső végén buzaszemek, s alant üszögszemek legyenek sohasem fogunk találni. Miért nem üszögös tehát minden buzakalász? Vagy miért egyik földben üszögös s a másikban nem?

Ezen felhozható kérdésekre a következő állításom szolgál megnyugtatót.

Tapasztalt gazdák eléggé tudják azt, hogy a buza egyik szárából előbb kinövi kalászáat mint a másik — Egyik földnek talaja hevesebb, termékenyebb mint a másiké. Valamint egyikbe előbb vettetett be a mag, mint a másikba. Következésképpen felső nyílása is a növénynek egyiké nagyobb, előbbre haladt, mint a másiké, a melyen a harmatnedvet könnyebben vagy erősebben érezheti magába. — Lapos, rónább fekvésű buzaföldeken mindenkor gyakoribb az üszög, mint dombos, hegyes fekvésű földeken.

Ez utóbbiakon a harmatcsep a szellő által könnyebben leverődik. Kősz buzaüszögek, ugyszint a sarjuba is mindenkor jobban vannak az üszögnek kitéve, mint a korábbi vagy pedig az elő, szűles buzakalászosok. — Nagyon eredménytelenül tartom ezen észleleteim következtét tehát a vetőmagnak bármilyen eszközöndő bepáczolását. Senkise hagyja magát elámitani azon gondolattal, hogy a páczolás által megmenetheti jövő termését ezen veszélytől, az üszögtől. Kellő megnyugtatót közlöttem észleleteimet, és azoknak eléggé érthetőleg ecsetelt indokait mindenkinek figyelmébe ajánlom. Azok orvoslásairól más alkalommal. Előbb a mezei gazdák előtt felsorolt nézeteim megvitatását tartom szükségeseknek. S. J.

Hatósági élet.

Az állandó választmány valamennyi t. cz. tagjának.

Az 1876. évi megyei költségelirányzat megállapítása és a f. évi október hó 4-én tartandó bizottsági közgyűlés tárgyainak előkészítése tekintetéből folyó hó 18-án délelőtt 10 órakor választmányi ülés fog tartatni

van szerencsém erre az állandó választmány tagjait tisztelettel meghívni.

Székesfejervárot, 1875. szeptember hó 8-án.

Alispán ur szabadságon:

Bóné Géza főjegyző, alispáni helyettes.

Egyletek és intézetek.

— **A kölcsönös népegylet-egylet** üzletkimutatása 1875. augusztus haváról. Bevétele: Maradvány július hóról 5875 frt. 48 kr. Hetibefizetésekből 12150 frt. 40 kr. Késedelmi kamatok 177 frt. 22 kr. Nyomatványokból 15 frt. 10 kr. Kamatokból 3059 frt. 16 kr. Takarékpénztári kamatok 17 frt. 36 kr. Váltókból 58084 frt. Kötelezőkből 1045 frt. Zálogokból 1195 frt. Összesen 81618 frt. 72 kr. Kiadás: Váltókra 72439 frt. Kötelezőkre 2245 frt. Zálogokra 1795 frt. Adóra 97 frt. 90 kr. Kezelési költségekre 284 frt. 99 kr. Pénztári készlet 4756 frt. 83 kr. Egyenleg 81618 frt. 72 kr.

Megyei és városi hírek.

Gróf Zichy Jenő ur által lapunkban közlött jelenlegi érdekes cikk a mult alkalommal közlött cikksorozatnak tulajdonképen elejét képezi. Azért nem közölhetük azonban a multkor közlemény előtt a jelenlegit, mert ez időközben eltévedt s a nemes gróf ur csak fogalmazványát találta meg a már tökéletesen elvesztettnek hit közleménynek, akkor midőn az előbbi közölve volt. Utólag előkerült a fogalmazvány, ebből újra összeállított a gróf ur nemes buzgalma által az egész. Az, hogy a másik közlemény által megelőzött értékéből nem von le semmit, mert magába véve, mint önálló külön mű is — értékkel bír.

— **Felhívás.** Az 1870. XLII. tezk. 22. §. szerint a legtöbb adófizető névjegyzéke (virillisták) minden év végével kiigazítandó lévén, ezennel felhívunk mindazok, kik **Fejérmegye területén élvezték jövedelemtől fizesett egyenes államadó után a megyei legtöbb államadó-fizető 1876. évi sorozatába való felvételre magukat jogosítottak vélik**, hogy az igazolási választmány által folyó hó 25-én d. e. 10—12 óráig Sz.-Fejérvárott a megye székházában tartandó nyilvános ülésben, a törvény által nyújtott jogok és kedvezmények iránti igényeiket szóval vagy írásban annál bizonyosabban előterjeszék, mert a kitűzött hatánap után, a virillisták 1876. névjegyzéke csupán a kéznél leendő adatok nyomán fog véglegesen összeállítani, ezen adatok netáni hiányossága ellen támasztandó későbbi panaszok figyelmen kívül hagyatának. Megjegyeztetik, hogy az adóhivatalok adatai alapján ideiglenesen össze állított névjegyzék a járási szolgabírói hivatalokban, valamint a központi jegyzői hivatalban betekinthetés végett feltárva van. Sz.-Fejérvárott, 1875. évi szept. hó 10-én. — Elnöki megbízásból **Bóné Géza** főjegyző, mint előadó.

— **Galamblovészet,** a budapesti galamblovész-egylet alapszabályai szerint szeptember 13-án d. u. 2 órakor a Kenesei-féle kert mögötti városi réteken rendeztetik, bejárás a Kenesei kertben keresztül. Részt venni szándékozók vasárnap déli órákban a magyar királynál jelentkezhetnek. — Belépti-díj (zenészek javára) 30 kr. — **A rendező bizottság.**

— **Galamblovészet programja.** Szeptember 13-án d. u. 2 órakor a budapesti galamblovész-egylet szabályai szerint tartatik meg a galamblovész-ét. Birák lesznek: Gr. Batthyány Géza, gr. Pappenheim Sándor, gr. Zichy Jenő. Versenydíj lesz I. Tiszteletdíjat adja a budapesti galamb-egylet elnöke (gr. Zichy Jenő) első nyeresemény 2 antique pisztoly és tétel 50%. 2 ik nyeresemény egy szivar cassette szivarokkal és tétel 30%. 3-dik nyeresemény egy Flobert fegyver és tétel 20%. 3 galambra egy hibával kimaradás, 26 méter távolság 16 os öblű fegyver egy méternyi előnyt nyer, 10 es öblű kizáratik. Tét 2 frt., minden meglőtt galamb ára 30 kr. — II. Aláírások útján egybegyűlt tiszteletdíj ezüst thea készlet 3 galambra, egy hibával kimaradás, távolság és caliber, mint első versenynél, tét 3 forint, első kimaradás, caliber előny, minden meglőtt galamb ára 30 kr. Fogadások a bíróságnál bejelentendők. Részt venni kívánók vasárnap déli órákban a „magyar királyban“ levő íven bejegyeztethetik. Zárhataridő 12-ike délutáni 2 óra. A rendező bizottság br. Puthon János, Inkey Antal, gr. Zichy Jenő.

— **Műkedvelői előadás.** Folyó szept. hó 14. és 16-án a ráczalmási vendéglő termében a helybeli kisedővő javára táncszal egybekötött műkedvelői előadás fog tartatni. Előadatok: „A légy-ott.“ Eredeti vígjáték 1 felvonásban. Irta: Ifj. Abrányi Kornél. Személyek: Széplaky Róbert; Lehoczky István. Laura neje: Márkus Emilia k. a. Békesy Gergely, Róbert barátja; Kovács Sándor. Irén, Laura rokona, barátja: Jankovich Olga k. a. Szobaleány Jankovich Margit k. a. Inas ifjabb Jankovich Gyula. — „A nők az alkotmányban.“ Vigj. 3 felv. Irta: Tóth Kálmán. Személyek: Bánfalvi Bálint földbirtokos Vajda Pál. Krisztina neje: mig. Jankovich Gyuláné. Ilka leányuk Jankovich Olga k. a. Beresey Vilmos Kovács Sándor. Cseley birtokos Holub Károly. Cseleiné: Ritter Laura k. a. Pitvarosiné Márkus Emilia k. a. Borbács koresmáros Pócsik István. Kántor *. János házihusár Patkó Gyula. Szelei: Ko-

vách Ferencz. Bárány Szlankaményi: Lehoczky István. — Kezdeté 1/7 órakor. Felülfizetések hirlapilag nyugtáztatni fognak.

— **A vétesaljai tanító-egylet** által Mezey János aggtanító tiszteletére e hó 8-án volt az ünnepély megtartva Bicskén. Az aggtanító ily módon történt megítélésének szívünkben örvendünk. Valóban e kitüntetés oly férfi, ki életének nagyrészét a tanügynek, a népnevelésnek szenteli nagyon, de nagyon megérdemli. E kitüntetés által nemcsak ő lett megítélve, de megítélte magát azon nemzedék is, mely az aggstyan érdemeit becsülte, méltatni tudta. Ily aggstyánt s ily nemzedéket kívánunk sokat a hazának. Az ünnepély lefolyásáról részletes tudósítást hozunk.

— **A dunapentelei személyesjogu gyógyszerész-tulajdonosa** elhalálozván, e gyógyszerészre pályázat nyitottat a megyei hatóság által. Pályázhatnak az állomásra okleveles gyógyszerészek. A pályázatok szeptember 15-ig a megyei alispáni hivatalhoz benyújtandók.

— **Baracska községben** megürült községjegyzői állomás szabadválasztás után a mult héten lett betöltve. Községi jegyzőnek szótöbbséggel Töltősy Dénes választott meg.

— **A sárosdi iskolák** elhanyagolt állapotáról volt említés téve a tanfelügyelői jelentésben a f. évi július 19-én tartott iskolatanács ülésben. — Ez ellen a sárosdiaktól egy részletes tudósítást kaptunk, melyben tiltakoznak az ellen mintha iskolájuk elhanyagolt volna. Az igazság érdekében a levelet közelebb közlendjük.

— **Beküldetett** előfizetési felhívás a tanító „Zsebnaptára“ című műre. Szerkeszti: György Aladár. A naptár a szokott naptári részekben kívül a tanítókat szoroson érdeklő dolgokat fog tartalmazni s mint a tartalom jegyzék mutatja igen érdekes közleményekből áll. A naptár ára bekötve 1 frt. 20 kr. leendő. A naptárt, mely jegyzetek számára tiszta papír részszel is lesz látva — igen ajánljuk tanítóink figyelmébe. — Kapható leendő helyben Klökner P. könyvkereskedésében is.

— **A fejérmegyei és városi régiségtár** javára Bedy József ur 1 darab Claudius romai császár által veretett rézérmet adományozott.

— **A vadászatok** megyénk területén, ha nem is oly hévvel és részvétellel mint eddig, de mégis meglehetősen kedvelve folynak. Az új vadásztörvény tetemesen csökkenté a vadászatkedvelők számát. A velencei tó körül különösen szigorú folyik a vadászat. E hó 7-én 110 szárnyas vadat ejtettek el Gárdonyban.

— **Ertesítés.** A székesfejérvári kölcsönös népegylet-egylet f. 1875. évi szeptember hó 26-án d. e. 10 órakor a városház nagytermében évi közgyűlést tartja, melyre az egylet tagjai tisztelettel meghívunk. A közgyűlési napirend, az egyleti tagok névsora, az évi üzletkimutatás, a mérleg kézbesítése a jövő hét folyamában fog eszközöltetni. — **Kaiser Sándor**, elnök.

— **Honvédhuszárok** érkeznek közelébb körünkbe. E hó 9-én már néhányan megis jöttek. Régóta nem voltak körünkben már. Mint halljuk az egész ezred fog itt átvonulni. Öltöztetik csinos s mi fő szép magyar nyelvűnkét halljuk ajkaikról, mely annál inkább is jól esik, mert a helyben levő közös huszároktól vajmi ritkán hallunk magyar szót kiejteni.

— **Megyénk területén** létező Felső Pettend puszta a marhák közt a járványos száj- és körömbetegség ütött ki. A hatóság ezen betegség elnyomása ellen a kellő állategészségügyi intézkedéseket azonnal elrendelte.

— **Vörhenybetegség** ütött ki járványosan Ettyek községben a gyermekek közt. A járvány állapotát következő: aug. 28-tól szept. 6-ig megbetegült 63, ebből gyógyult 29, meghalt 18, gyógykezelés alatt maradt 23.

— **A hosszú sétatér** nem a legbiztosabb állapotban van, bár városunk egyik leglátogatottabb helye. Az ut mellett bizony elég sok piszok van s a sötétség e miatt elég büzös illatu. Figyelmeztetjük ezért a rendőrséget, hogy a mennyire lehet ügyetlenesen e látogatott helyre és a vétkezők ellen szigorúan járjon el.

— **Adoma a vadász jegyekről.** Két vadász emberre találván egy finacsz, ez egyik felé irányzá lépteit, megtudandó a törvény értelmében: van-e vadászjegye? A sors úgy akarta, hogy a két vadász közül csupán egynek legyen vadászjegye s ez az egyik sem volt az, ki felé a finacsz haladt. — **A vadász-jegygyel bírónak** erre ama jó ötlete támadt, hogy a mint a finacszot társa felé közeledni látta, elkezdett futni. A zöld hajtókás huszár erre természetesen azt gondolta, hogy annak nincsen jegye, a ki fut s ott hagyva tehetetlensége öntudatában csendesen állott, a futó után kerekedett, a ki egy jó negyedórai hajszolás után a legnagyobb lelki nyugalommal mutatá elő vadász-jegyét mig társa ezalatt menekült.

— **A hosszú sétatér** elején a Balogh Lukács és Schwanfelder ház közti téren oly nagymérvű piszok van, hogy az ember gyonra felkeveredik. A hetivásári paraszt publikum idejár félre, s e helyet botrányos piszkossá, a közegészségre ártalmassá teszik. Felhívjuk erre annyival inkább is rendőrségünk figyelmét, mert e hely egyik látogatottabb sétatérünk bejárata.

— **A megye területén** a marhák közt száj- és körömbetegség esetei merültek fel és pedig eddig Töbörzsökön, Tabajd és Kajászó-szent-Péter községekben voltak ily esetek. — Tabajdon 10 darab borjú, — Kajászó-szent-Péteren 22 darab marha találtatott e betegségben szenvedőknek. A hatósági állategészségügyi intézkedések a legszigorúabban foganatosítottak.

- Alesuth vidéki levelezőnk értesítése szerint ezen község környékéhez tartozó pusztákon éjszakánként csavargók járkálnak. Ez ideig ugyan még nagyobb mérvű kihágások nem történtek, azonban részint a pusztákban cselédség, úgy az uradalmi tisztiságnál élelmi és borra való neműek zsaroltattak ki, sőt malmozás és hetivásárra menő terhes kocsik éjszakánkénti megtámadása is kísérletbe vétetett. De tolvajlás vagy testi bántalmazás általok még nem követtetett el. Ezen közbiztonság ellenes esemény folytán a járási szolgabíró erélyesen intézkedett s a járási foglárokat összpontosítva, őrzőkat rendelt el.

- A pesti nemzeti dalkör által rendezett hangverseny jövedelméből a számadást jövő számunkban közöljük.

- A helybeli közjegyzőség ellen panaszt kapunk. Ugyanis egy uri egyéniség egy eredeti okmány, illetve diploma másolatának hitelesítése végett fordult a közjegyzőséghez. S a másolattal együtt magát az eredetit is bemutatta, ennek dacára a közjegyzői hitelesítési záradék így szolt: „a bemutatott állítólagos eredeti okmány.” Az illető tulajdonos tiltakozott ellene, hogy az ő okmánya nem állítólagos hanem valódi eredeti s azt is mondá, hogyha ezen másolatot folyamodásnál használja önmaga saját okmányának eredetiségét vonja kétségbe, azonban a közjegyző engesztelhetlen maradt, ekkor másutt akarván hitelesíteni okmányát, azonban elutasították. S így dacára annak, hogy eredeti okmány van kezében, hacsak más közjegyzőt nem keres, kénytelen használni oly hiteles másolatot eredeti okmányáról, mely annak hiteles eredetiségét kétségbe vonja, sőt quasi hamisítónak tünteti fel. Kár a közjegyzőség részéről a felesleges scrupulus!

- A veszett eb marása folytán ujabban is merültek fel szerencsétlenségek. Ugyanis e hó 6-án Káldoz községben egy odaváló lakos kutyája megveszvé, 2 kis leányt, 4 sertvést és 2 kutyát mart meg. Moórott pedig szintén veszett eb által 2 kis leány marott meg.

- Helyreigazítás. Lapunk mult számában tévesen volt említve, hogy azon leány, ki vitriolt ivott meghalt, mert közelébb már meggyógyulva hagyta el a kórházat. — Ugyan a mult számunkban tévesen említettett, hogy ujabban 75 honvéd hivatott be, mert 750 lett behíva.

- Rövid hírek. A városi bizottság hétfőn rendes havi közgyűlést tart. Bizottsági tagjaink figyelmét erre felhívjuk. — A bucsuk idenye beköszöntött, majd mindennapra esik egy, közelebb Ráczalmáson, Csözön, Czeczén lesz bucsu. — A helybeli 9 ik huszárezred még e hó folytán — mint értesültünk — még egy lófuttatást rendez, nem tudjuk mennyiben való e hír. — A dunántúli ref. egyházkerület 14 én közgyűlést tart a helybeli ref. templomban, melyre Tisza Kálmán minister, mint főgondnok megjelenni fog.

Beküldetett.

Minden beteg erőt és egészségét nyer gyógyszer és költség nélkül a

Revalescière du Barry

gyógytápszertől Londonból.

26 év óta semmiméj betegség sem volt képes e kellemes egészségi tápszernak ellentánni, s üdvösnek bizonyult az fehértüdőnél úgy mint gyermekeknek orvosság és költség nélkül minden gyoról és gyógykezelés nélkül, a következő bajoknál, mint: minden gyomor-, ideg-, mell-, tüdő-, máj-, mirigy-, nyákhártyagyógyezési, hólyag- és vesebaj, giimó-, aszkór-, nehéz lélegzés, köhögés, emésztelenség, dugulás, hasmenés, álmatlanság, gyengeség, aranyér, vízi betegség, lázszédülést, vérmegszorulás, fülzibongás, émiyegés és hányás, sőt terhesség folyamában, hashártyalob, melákor soványodás, esziz, kúszóvny, sápkór ellen, ugyszintén escesemőknél, eledelül dajkatek helyett előnyét érdemel. Kivonat 80,000 bizonyítványból gyógyításokról, melyek minden gyógyszer ellen daczoltak, ezek közt bizonyítványok: Dr. Wurzer tanártól, F. W. Beneki tanár utól, gyógytanácsos dr. Angelsten, dr. Choleraud, dr. Campell, dr. Déde tanár, dr. Urc, Castlestuúrt grófnő, Issenstein hercegtől, Mensdorf-Pouilly minister elnökötől és több magas állású egyénektől tetszésre bérmentve beküldetnek.

Kivonatok a 80,000 bizonyítványból.

Mióta ő szentsége a pápa a Revalescière használata folytán meggyógyult és sok jeles orvos a Revalescière hasznosnak nyilvánította, senki sem kétkedhet annak gyógy-, tápláló hatásá- 72,448. sz. bizonyítvány. Cadix, 1868. június 5.

Hálás kötelességemnek tartom azon kedvező hatást közzétenni, melyet a Revalescière-chokoládé nőre gyakorolt. Ő ugyan éveken át a legirtóztatóbb altesti fájdalmakban és folytonos ámatlanságban szenvedett, mely kinos állapot az ő Revalescière-chokoládéjának használatá után, mintegy varázslatra áltint Legmélyebb tisztelettel Vincento Mojanó.

72,618. sz. bizonyítvány. La-Roche, sur Yon, 1868. jul. 30. Az őn Revalescière-chokoládéja legirtóztatóbb gyomor- s ideg-bajomat megszüntette. Madame Armand.

Revalescière 4-szer táplálóbb a lisznál és 50-szer megkíméli a gyógyszer árát fehértüdeknél úgy mint gyermekeknek 12 fontos bádogszelenczébe 1 frt. 50 kr. 1 font 2 frt. 50 kr., 2 font 4 frt. 50 kr., 5 font 10 frt. 12 font 20 frt. 24 font 36 frt. Revalescière Bisquittek, szelenczékben 2 frt. 50 kr. és 4 frt. 50 kr. — Revalescière-chokoládé porban és táblákban 12 csészére 1 frt. 50 kr. 24 csészére 2 frt. 50 kr. 48 csészére 4 frt. 50 kr. porokban 120 csészére 10 frt. 288 csészére — 576 csészére 36 frt.

Kapható: Barry du Barry és társa által Bécs, Wallfischgasse 8. sz. Székesfejérvárott Diebálla György gyógyszerárában, Budapestben Török József gyógyszerésznél.

KLÖKNER PÉTER, kiadó-tulajdonos.

Gabona-ár

szeptember 11-én.

Alsó-ausztriai mérő.	frt	kr	frt	kr	frt	kr
Tiszta buza	4 50	4 30	4 20			
Kétszeres	3 50	3 40	3 30			
Rozs	3 20	3 10	3 —			
Árpa	2 60	2 50	2 40			
Zab	2 —	1 90	1 85			
Kukoricza	2 70	2 65	2 60			

Felelős szerkesztő: Hattyuffy Dezső.

Hirdetések.

Néhány ezer akó bélyegezett (cimentirozott) uj és használt üres hordó 2—14 akó nagyságban, minden mennyiségben jutányos áron eladó.

Székesfejérvárott, 1875. augusztus 10-én.

Felner Sámuel és fia.

Vendéglő bérbeadás.

A „fehér-barány“ czimű 8 vendégszobából, 2 utcára nyíló étteremből, nemkülönb 100 lóra való istalóból álló vendéglő f. évi november 1-jétől 3 vagy 6 évre bérbeadandó.

Bővebb felvilágosítást ad Lichtnekert Antal,

Székesfejérvárott.

Kitünő badacsonyi és balatonmelléki bor-eladás.

Van szerencsém a n. é. közönségnek tisztán kezelt finomfajú valódi badacsonyi- és balatonmelléki boraimat ajánlani, a következő árak mellett:

Badacsonyi muskotály szagos	0.5 del.	50 kr.
Rieslingi	0.3	40 kr.
„	0.5	40 kr.
„	0.3	30 kr.
Vörös	0.5	40 kr.
Balatonmelléki finomabb	0.5	35 kr.
„ asztali finom	0.5	18 kr.
„	1	36 kr.

A nagy füvegek 7, a kis füvegek 5 kr-ával visszaváltatnak.

Tisztelettel
Abel Alajos,
Sz.-Fejérvárott, uri-uzca 18. szám.

Azonkívül fentnevezett boraim kaphatók: Mautner és Weisz, Flitsch Pál fia, Pisky László, Lechner Ferencz, Prenn József, Michits M. P. és Fried J. uraknál Sz.-Fejérvárott.

Nyomat. Sz.-Fejérvárott a „Vörösmarty“ könyvnyomdában, Számmer Kálmánnál.

MOLL A. SEIDLITZ-PORA.

E porok rendkívül s a legeltérőbb esetekben bebizonyult gyógyhatásuk által minden eddig elismert háziszerek között, tagadhatatlanul az első helyet foglalják el; mit az sok ezer, a császári birodalom minden részéből kezeinkhez küldött hála-iratok a legreisz, letesebben tanúsítják, hogy e porok rögzött szorulásoknál, emésztelenségeknek, gyomorhóvétel, továbbá göresök, vese és ideg-bajokban, szívdobogásnál, idegesség okozta főfájás, vértolulás, végül hystériára, bukór és huzamos hányásra hajlamlál a legjobb sikerrel alkalmaztatnak, s a leg-tartósbb gyógyhatást eredményeztek.

Ára 1 eredeti doboznak használati utasítással 1 frt.

FRANCIA BORSZESZ SÓVAL.

A legmegbízhatóbb orvosszer a szenvedő emberiség segedel-mére minden belső és külső gyuladás, legelőbb betegség, mindenne-mű seb-, fej-, fül- és fogfájás, régi sérvek és nyitott sebek, rák-fene, szemgyulladás, benuulás és mindennemű sérülés ellen, stb. stb.

1 palack ára használati utasítással 80 kr.

DORSCH-HALMÁJ-ZSIROLAJ

A legtisztább és leghatósabb orvosi szer Bergenből Nor-végiában nem cserélendő fel a mesterségesen tisztított halmájzsir-olajjal.

A valódi Dorsch-halmájzsir-olaj mell- és tüdő-ba-joknál, scropholus- és rachitis-betegségekben legjobb gyógy-hatással van; meggyógyítja a legidősebb közsveny- és cszúba-jokat, valamint az időszaki bőrkütegeket.

Ára 1 üvegnek használati utasítással 1 frt.

Raktárak. Székesfejérvárott: Braun József, Diebálla György és Say Rezső gyógyszerész uraknál. — Veszprémben: Ferenczy Károly ur gyógyszerárában.

MOLL A. cs. kir. udv. szállító, Bécs, Tuchlauben 9.

Árverési hirdetmény.

A sz. fejérvári e. f. kir. telektszéknek 5763/tk. 75. szám alatti végzése folytán közhírré téteik, miszerint özvegy Flitsch Anna felperesnek Molnár József és Szegepi Mária alperesek elleni 12 frt. tőke s járuléka erejéigi követelése kielégítése tárgyában lefoglalt és a székesfejérvári 925, 3653. és 3661. sz. tjkvben foglalt és 2200, 413, 99, 99, 405, 562, 145, 196, 550, 197, 199 o. ért. frtra becsült ingatlanások végrehajtás útján leendő elárverezése chrendeltek s ennek foganatosítá-sára 1-ső határidőül 1875. szeptember 29-ike, szükség esetében 2 ik határidőül 1875 évi ocóber 29-ikének, mindenkor d. e. 10 órája, a kir. tszkek megyeház 2 ik emeletén azon kijelentéssel tüzetik ki, hogy a 2. árverésen a fekvőség becsáron alul is 10% bánatpénz-képeni letétele mellett el fog adatni.

Az árverésnek több feltételei a kiküldött Tuboly István királyi tszéki végrehajtó urnál megtekinthetők.

Egyszersmind pedig azon jelzálogos hitelezők, kik nem ezen tkvi hatóság székhelyén vagy közelében laknak, felszólítatnak, hogy a vételár felosztása alkal-mával leendő képviselgetésük végett e hatóság székhelyén megbízottat rendeljenek, s azok nevét és laká-sát az eladásig jelenték be, ellenkező esetben a hi-vatalból kinevezett gondnok által fognak képviseltetni.

Vége a prdt. 433. és 466. §§ ahoz képest fel-hivatnak mindazok, kik a fentebb irt javak irtánt tulaj-doni vagy elsőbbségi jogukat érvényesíthetni vélik, igénykeresetüket a hirdetmény közzétételének utolsó napjától számítandó 15 nap alatt ezen tkvi hatóság-nál nyujtsák be, különben azok a végrehajtási árverés foganatosítását nem gátolván, igénylők egyedül a vételár feleslegére fognak utasíttatni.

Kelt a székesfejérvári e. f. kir. törvényszéknek 1875. évi jul. hó 9-én tartott tkvi üléséből.

Faith János, kir. tkvezető.